



А Н А Л И З

на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък
(приет с Решение №548/31.07.2025 г. на Общински съвет – Казанлък)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Законови основания за разработване на анализа

Анализът на потребностите за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък е разработен в съответствие с изискванията на чл. 196, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), според който областният управител организира разработването на областна стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, въз основа на анализ на потребностите от подкрепа във всяка община, на територията на областта.

Законът за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование регламентират приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвеждат осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие трябва да се предоставя на всяко дете и ученик, като се осигури подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и бъде в съответствие с индивидуалните им потребности.

2. Цели и обхват на документа

Основните цели на анализа са:

- Извеждане на приоритетните потребности при определяне нуждите от подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, която институциите в системата на предучилищното и училищно образование осигуряват;
- Планиране и осигуряване на качествени образователни услуги в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете и всеки ученик чрез осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията;
- Търсене на възможности за осигуряване на подкрепа възможно най-близо до мястото, където живее и учи всяко дете и всеки ученик;
- Повишаване качеството на услугите и подобряване достъпа до тях на всички деца и ученици, живеещи на територията на общината.

3. Методика и участници в процеса на разработване на анализа

В съответствие с чл. 174, ал. 1 от ЗПУО осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците от институциите в СПУО трябва да се осъществява съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

При събиране и обобщаване на информацията, която е необходима за изготвянето на Анализа, се включват представители на всички заинтересовани страни от общината - общинска администрация, училища, детски градини и ЦПЛР; дирекция „Социално подпомагане; всички социални услуги, работещи с деца на територията на общината; Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните лица към Община Казанлък; дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към Община Казанлък; Регионална здравна инспекция - Стара Загора. В хода на изготвяне на Анализа и с оглед натрупаната от заинтересованите страни информация са фиксирани проблемите в образователната сфера, идентифицирани са потребностите на конкретните рискови групи, тенденциите в развитието на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на общината и възможностите за осъществяване на планираните действия.

II. ОБЩИ ДАННИ

Демографска картина и тенденции

Община Казанлък е създадена с Указ № 2295 (ДВ, брой 101/26.12.1978 г.). Селищната мрежа на територията на общината се състои от 20 селища - 3 града и 17 села. Към 31.12.2024 г. по данни, предоставени от отдел „Гражданска регистрация и административно обслужване“ населението на община Казанлък е 78 798 души по постоянен адрес и 72 149 души по настоящ адрес. Демографското състояние на общината следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. В края на 2022 година населението е било 79 720 души по постоянен адрес и 73 021 души по настоящ адрес.

Образователната инфраструктура на общината е изградена от институции, които осъществяват предучилищно образование, общо, профилирано, професионално и допълващо образование. На територията на община Казанлък функционират 13 общински детски градини с филиали в населените места и 1 държавна детска градина към Министерство на отбраната. В 8 детски градини (в града и в населените места на общината) има яслени групи. Училищата са 22 общински и 4 държавни – 17 основни училища, 1 обединено училище, 1 средно училище, 3 профилирани гимназии, 3 професионални гимназии, 1 национално училище по пластични изкуства и дизайн. Средишните училища в община Казанлък са три – в гр. Шипка, с. Овощник и с. Енина, като за децата и учениците, които пътуват от населените места, в които няма училище, е осигурен безплатен транспорт, посредством трите училищни автобуси, предоставени на Община Казанлък от Министерство на образованието и науката. Отрицателната демографска статистика обаче води до съществуването през последните години на паралелки с минимален и под минималния брой ученици в училищата от малките населени места, които Община Казанлък дофинансира ежегодно от бюджета си. Последната съществена промяна в структурата на образователната инфраструктура на община Казанлък е преобразуването на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ръжена в Обединено училище през 2019 г.

На територията на община Казанлък вече 75 години функционира Център за подкрепа за личностно развитие в гр. Казанлък – ОДК „Св. Иван Рилски“. Общински детски комплекс, гр. Казанлък предоставя възможност на децата и учениците от общината да развиват своите таланти чрез участие в разнообразни извънучилищни форми в областите на науката, изкуството и спорта.

През 2025 година започва да функционира и новата Академия за таланти в с. Розово, под ръководството на Сдружение „Естествен интелект“. Основната мисия на Академията е да предоставя подходяща среда за извънкласно обучение, която да стимулира интелектуалното, артистичното и физическото развитие на децата и младите хора.

1. Население към 31.12.2024 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Население на общината	Постоянен адрес	Настоящ адрес
1.1. Население на общината (общо)	78 798	72 149
1.2. Момчета до 19 г.	7 441	7 119
1.3. Момичета до 19 г.	7 083	6 718

2. Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2024 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Общ брой деца и ученици (от 0 до 19 г. вкл.)	Брой:
2.1. Деца от 0 до 7 г. включително	5 098
2.2. Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	5 322
2.3. Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	4 104

3. Данни за мрежата от училища и детски градини

На територията на община Казанлък за учебната 2024/2025 г. функционират следните институции в системата на предучилищното и училищното образование, които осъществяват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:

- **13 общински детски градини** (с филиали в населените места от общината) и 1 държавна детска градина, със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата;
- **26 общински и държавни училища** (основни, обединено, средно, профилирани гимназии, професионални гимназии, национално училище) със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа на учениците;

Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък, който осигурява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от общината чрез различни извънучилищни форми и дейности за развитие на интересите и способностите чрез занимания в свободното им време;

Академия за таланти в с. Розово, чиято основна дейност е развитието на талантите в областите на науката, изкуствата и спорта, с фокус върху цялостното изграждане на личността чрез интегриран подход към знанието, творчеството и физическата активност. Тя функционира от 2025 година към СНЦ „Естествен интелект“, като организират успешно клубове, лагери и други инициативи.

№	Име на училището /ДГ	Местоположение	Вид	Брой деца/ ученици	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
	Училища				
1.	ПГ „Акад. П. Стайнов“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	258	Ресурсен учител, помощник на учителя, психолог, образователен медиатор. Наличие на обзаведен ресурсен кабинет.
2.	ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	337	Психолог, ресурсен учител и логопед от РЦПППО
3.	ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	650	Ресурсен учител от РЦПППО, педагогически съветник/психолог. Специализирани кабинети и изграден Национален център по природо-математически науки.
4.	СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	Средно училище	899	Логопед, 2-ма ресурсни учители, педагогически съветник и психолог. Оборудван ресурсен кабинет, съвременна материално-техническа база и групи за занимания по интереси.
5.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	Основно училище	367	Психолог, логопед, 2-ма ресурсни учители, помощник на учителя. Обособени кабинети, групи за занимания по интереси. Барабанен оркестър, вокална група.
6.	ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	Основно училище	350	Психолог, ресурсен учител и педагогически съветник. Обособени кабинети, групи за занимания по интереси.
7.	ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	Основно училище	516	Психолог, педагогически съветник, ресурсен учител. Обособени кабинети, групи за занимания по интереси.
8.	ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	Основно училище	592	Логопед и ресурсен учител от РЦПППО, ресурсен учител, помощник на учителя и педагогически съветник. Обособени кабинети, кабинет за занимания по интереси.
9.	ОУ „Чудомир“	град Казанлък	Основно училище	308	Психолог, ресурсен учител и логопед от РЦПППО, ресурсен учител и помощник на учителя. Кабинет за ресурсно подпомагане и ЕКО класна стая.

10.	ОУ „Георги Кирков“	гр. Казанлък	Основно училище	516	Ресурсен учител на щат от бюджета, ресурсен учител, логопед и психолог от РЦПППО. Специализирани кабинети, групи за занимания по интереси, спортни отбори.
11.	ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	Основно училище	365	Педагогически съветник, помощник на учителя по проект
12.	ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	Основно училище	52	Психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО, образователен медиатор. Библиотека, кабинет за занимания по интереси, стая за отдих
13.	ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Горно Черковище	Основно училище	65	Психолог и ресурсен учител от РЦПППО, образователен медиатор. Групи за занимания по интереси.
14.	ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	Основно училище	97	Ресурсен учител от РЦПППО. Групи за занимания по интереси. Специализиран кабинет.
15.	ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	Основно училище	38	Психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО, образователен медиатор. Групи за занимания по интереси, ресурсен кабинет
16.	ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	Основно училище	73	Ресурсен учител от РЦПППО, образователен медиатор. Групи за занимания по интереси, ресурсен кабинет
17.	ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	Обединено училище	164	Психолог, логопед и помощник на учителя по проект, ресурсен учител, 2-ма образователни медиатори. Ресурсен, логопедичен кабинет, кабинет на психолога, библиотека
18.	ОУ „Свети Паисий Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	Основно училище	88	Логопед, ресурсен учител на щат от бюджета, ресурсен учител по проект, психолог, образователен медиатор. Обособени ресурсни кабинети, групи за занимания по интереси.
19.	ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	Основно училище	41	Образователен медиатор. Клубове за занимания по интереси. Групи за допълнително обучение по математика и по български език

20.	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	Основно училище	49	Ресурсен учител от РЦПППО, образователен медиатор. Групи за занимания по интереси. Допълнителни часове за първокласници, непосещаващи детска градина и ученици, невладеещи добре български език.
21.	ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	Основно училище	35	Психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО, 2-ма образователни медиатори.
22.	ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	Основно училище	94	Психолог, ресурсен учител и логопед от РЦПППО; образователен медиатор. Клубове за занимания по интереси.
23.	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	гр. Казанлък	Национално училище	313	Педагогически съветник. Подходяща материално-техническа база.
24.	ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	Професионална гимназия	510	Психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО, педагогически съветник. Групи за занимания по интереси, духов оркестър, ученически гвардейски отряд.
25.	Професионална гимназия по лека промишленост и туризъм	гр. Казанлък	Професионална гимназия	386	Психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО. Клубове за занимания по интереси. Специализирани кабинети. Съвременна материално-техническа база.
26.	Професионална гимназия по транспорт и транспортен мениджмънт	гр. Казанлък	Професионална гимназия	341	Логопед, ресурсен учител от РЦПППО, педагогически съветник и образователен медиатор. Учебен център, специализирани учебни работилници, модерен учебен автомобилен сервиз, библиотека, общежитие. Волейбол, Футбол и Олимпийски клуб.

	Детски градини				
1.	ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък, с филиали в с. Енина и с. Долно Изворово	Целодневна ДГ	238	Екип за подкрепа на личностно развитие - психолог, логопед, ресурсен учител. Оборудвани кабинети на логопеда и психолога.
2.	ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък, с филиали в с. Шейново и с. Ясеново	Целодневна ДГ	204	ЕПЛР – психолог, логопед и помощник на учителя по проект, педагогически съветник. Игротека във филиал в с. Шейново. Стая на родителя.
3.	ДГ № 3 „Теменуга“	гр. Казанлък, с филиал в с. Овощник	Целодневна ДГ	140	ЕПЛР – психолог, логопед, ресурсен учител. Ресурсен кабинет и кабинет на психолога.
4.	ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък, с филиал - гр. Крън	Целодневна ДГ	197	ЕПЛР - психолог, логопед и ресурсен учител. Наличие на богата дидактична база и съвременна образователна среда.
5.	ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък, с филиал в с. Горно Черковище	Целодневна ДГ	142	ЕПЛР - психолог, ресурсен учител и логопед от РЦПППО. Обособени кабинети за специалистите.
6.	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък, с филиал в с. Розово	Целодневна ДГ	191	ЕПЛР - логопед, психолог, ресурсен учител. Обособени кабинети за ЕПЛР.
7.	ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък, с филиали в с. Копринка и с. Черганово	Целодневна ДГ	205	ЕПЛР - логопед, психолог и ресурсен учител по проект, педагогически съветник. Обособен логопедичен кабинет. Кътове по интереси във всяка занималня.
8.	ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък, с филиал в с. Кънчево	Целодневна ДГ	117	ЕПЛР – психолог, логопед и ресурсен учител от РЦПППО. Обособен специализиран кабинет.
9.	ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък, с филиал в с. Хаджидимитрово	Целодневна ДГ	168	Ресурсен учител, логопед и психолог, помощник на учителя по проект. Специализирани кабинети. Кътове в занималните за „тихи игри“ за деца със СОП.
10.	ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък, с филиал в ж.к. Изток	Целодневна ДГ	207	ЕПЛР – психолог, логопед, ресурсен учител, помощник на учителя на щат и по проект. Обособен ресурсен кабинет.

11.	ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък, с филиал в гр. Шипка	Целодневна ДГ	109	ЕПЛР – психолог, логопед, ресурсен учител, помощник на учителя по проект.
12.	ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък, с филиал в с. Ръжена	Целодневна ДГ	170	ЕПЛР – логопед, психолог и 2-ма помощник на учителя по проект, ресурсен учител. Обособени специализирани кабинети. Кътове по интереси във всяка занималня.
13.	ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък, с филиал в с. Бузовград	Целодневна ДГ	180	ЕПЛР – Психолог, логопед по проект, ресурсен учител и 2-ма помощник на учители. Специализирани кабинети.
14.	ДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	Целодневна ДГ	58	ЕПЛР – Логопед, ресурсен учител от РЦПППО. Дидактични материали, специализиран кабинет, занимания по интереси.
	Център за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците				
1	Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“	гр. Казанлък	ЦПЛР	777	Разнообразни форми за извънучилищни дейности, чрез които се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на техните интереси, способности и таланти в области на науката, изкуството и спорта. Обособени зали и клубове по интереси.

Забележка:

Информацията за броя на децата и учениците в детските градини и училищата на територията на община Казанлък за учебната 2024/2025 г. е по данни от Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) към 01.01.2025 г. в дневна, вечерна, индивидуална и комбинирана форма на обучение.

4. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

Институция /социални услуги	Общ брой на настанените /ползващите социални услуги деца/	Данни за включването в образование		Брой настанени деца /лица, невключени в образование - причини
		Училище /ДГ	Брой деца /ученици	
Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства (ДЦПДУТС)	27	ДГ Училище	5 22	22 деца са записани на училище, като 10 от тях са в индивидуална форма на обучение
Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ)	36	ДГ Училище	11 24	23 ученици - 13 в дневна форма и 10 в индивидуална; 1 дете не е включено в образование
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания (ЦНСТ 1) гр. Казанлък	12	ДГ Училище	10	2-ма потребители
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, гр. Казанлък (ЦНСТ 2 – ул. Петьо Ганин №54А)	10	ДГ Училище	4 3	3-ма потребители – завършили са средно образование
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца	46	ДГ Училище	18 28	Всички са включени
Център за обществена подкрепа, гр. Казанлък	268 случая за годината	ДЛЯ ДГ Училище	29 36 203	Всички са включени
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с. Бузовград	7	ученици към ЦСОП - гр.Стара Загора	3	-

Забележка: Предоставените данни за социалните услуги са към 30.05.2025 г.

Социалните услуги, които осъществяват подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Казанлък са:

1. Дневен център за деца с увреждания, капацитет 36 места
2. Център за социална рехабилитация и интеграция, капацитет 25 места
3. Център за обществена подкрепа, капацитет 80 места
4. Приемна грижа - през 2024 година 14 деца са настанени в приемни семейства, като 4 от тях са осиновени на международно осиновяване и 1 осиновено на национално ниво.
5. Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, капацитет 12 + 2 места
6. Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, капацитет 12 + 2 места – два центъра/услуги
7. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с. Бузовград - капацитет 15 места
8. Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства с капацитет 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативни услуги.
9. Община Казанлък е възложила по процедура с конкурс управлението и предоставянето на част от социалните услуги на външен доставчик и работи с две НПО – Фондация „Сийдър“- управлява ЗЖ и три ЦНСТ и СНИЦ „Бъдеще за децата“- управлява ЦСРИ и ЦОП.

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към м. декември 2024 г.

(в документацията на отдел „Образование“ на общинската администрация)

1.1. Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/	729
1.2. Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детска градина или училище/	1 647
1.3. Ученици в общински и държавни и частни училища /1-4 клас/	2 422
1.4. Ученици в общински и държавни и частни училища /5-8 клас/	2 584
1.5. Деца в общински и държавни училища и частни /9-12 клас/	2 329
1.6. Ученици в самостоятелна форма на обучение	326
1.7. Ученици във вечерна форма на обучение	88
1.8. Ученици в индивидуална форма на обучение	33
ОБЩ БРОЙ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СИСТЕМАТА НА ПУО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА:	10 158

2. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците – за уч. 2024/2025 г.

Брой необхванати 4-годишни деца на територията на общината	По данни на ИСРМ: за обхват – 29 деца
Брой необхванати 5 и 6-годишни деца на територията на общината	По данни на ИСРМ: за обхват – 22 деца
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование (от 7 до 16-годишна възраст)	По данни на ИСРМ: необхванати – 335, от които 213 са в чужбина, останалите са неоткрити на адрес
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ/училище	Общо – 115
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	Общо – 49

Забележка:

Необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст /от 4 до 16-годишна възраст вкл./ се обхождат по адреси от екипите за обхват, съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Всички институции, включени в екипите за обхват, а именно образователни институции, експерти от общинска администрация, кметове на населени места, РУ на МВР, Дирекция „Социално подпомагане“, Регионално управление на образованието – Стара Загора, обществени възпитатели към МКБППМН и здравните медиатори си сътрудничат при прилагане на комплекс от мерки в зависимост от всеки конкретен случай. За всички посещения на адрес се съставят протоколи за обход. В повечето случаи се оказва, че необхванатите деца и ученици са заминали със семействата си в чужбина, а другата част не живеят към момента на територията на община Казанлък, но са с адресна регистрация в нея.

3. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите за 2023/2024 г. и 2024/2025 уч. год.

3А

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2023 / 2024 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
117	2 583	174	2657	138	771	30	441

3Б

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2024 / 2025 г.		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час“ и др./		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
115	2572	177	2649	92	728	44	632

4. Данни за деца и ученици в риск - в документацията на училищата / ДГ,ДСП,ОЗД,МКБППМН; отдел „Образование”, РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др.

4.1. Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	65
4.2. Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му	10
4.3. Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	218
4.4. Деца, извършили насилие	15

Забележка: Информацията е по данни на Дирекция „Социално подпомагане“, гр.Казанлък и МКБППМН към Община Казанлък към 30.05.2025 г.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) към Община Казанлък извършва превантивна дейност, насочена към ограничаване на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, като акцентира върху корекционно-възпитателния аспект, както и по-пълноценно взаимодействие с институциите и организациите, имащи пряко или косвено отношение към дейността на Комисията. През 2023 г. от МКБППМН са разгледани 78 възпитателни дела, а през 2024 година 73. Възпитателните дела по отношение на деца извършили насилие, разгледани от комисията са 15 за 2024 година. Въпреки усилията на МКБППМН за организиране на превантивни мероприятия в училищата на територията на община Казанлък, все още има предизвикателства при достигането до всички ученици. Част от учениците произхождат от семейства с нисък социален статус, което допринася за девиантното поведение и затруднява тяхната интеграция в училищната среда.

5.А Данни за деца и ученици със специални образователни потребности – данни уч. 2023/2024 г.

5.1 А Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	288
От общия брой по т. 5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	129
5.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	10
5.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	5
5.4 Деца и ученици с множество увреждания	28
5.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	59
5.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	58
5.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалжулия)	64
5.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	50
5.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	51
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	88

Забележка: Данните са по информация на директорите на училища и детски градини и от НЕИСПУО към 01.01.2025 г.

5.Б Данни за деца и ученици със специални образователни потребности – данни за уч. 2024/2025 г.

5.1 Б. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	300
От общия брой по т. 5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	139
5.2. Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	3
5.3 Деца и ученици със сензорни увреждания	10
5.4 Деца и ученици с множество увреждания	31
5.5 Деца и ученици интелектуални затруднения	68
5.6 Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	82
5.7 Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	85
5.8 Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	58
5.9 Деца с емоционални и поведенчески разстройства	49
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	85

***Забележка:** Данните са по информация на директорите на училища и детски градини и от НЕИСПУО към 01.01.2025 г.*

6. Данни за деца и ученици с хронични заболявания

6.1 Деца с хронични заболявания 2023/2024 учебна година	66 деца и 181 ученици
6.2 Деца с хронични заболявания 2024/2025 учебна година	46 деца и 225 ученици

Забележка:

Предоставените данни от Регионална здравна инспекция – Стара Загора са изготвени на база извършени анализи на здравословното състояние на децата и учениците по данни от медицинските специалисти от проведените профилактични прегледи към 30.05.2025 г.

Подробните данни от Регионална здравна инспекция–Стара Загора за децата с хронични заболявания между 1-7 години са следните:

По данни на РЗИ - Стара Загора за учебната **2023/2024 година**, децата между 1-7 години с хронични заболявания (подлежащи на диспансерно наблюдение, за които са предоставени съответните данни на медицинските специалисти от извършените профилактични прегледи) са 66.

Диспансерно наблюдение на децата - получени са сведения за 66 (2,7%/) диспансерни деца, за които са получени данни за проведен преглед. През 2023 година водещи са заболяванията на дихателната система – 41 (1,7%), от които 37 (90,2%) с бронхиална астма, и 4 (9,8%) с алергичен ринит. Следват психичните разстройства - 9 (0,4%), като всички са с детски аутизъм. Вродените аномалии са 5 (по 1 с атрезия и стеноза на дебелото черво, вродена глаукома и атрезия и стеноза на уретера и 2 с между предсърден септален дефект). Заболявания на костно-мускулната система - 3 (2 деца с юнош. артрит и 1 с пауциартикуларен артрит), със заболявания на ендокринната система - 3 (по 1 с тиреотоксикоза и хипопитуитаризъм и захарен диабет), със заболяванията на нервната система - 2 (1 с ДЦП и 1 с епилепсия). Други - 3 (по 1 с цьолиакия, болест на Вилебранд и идиопатична тромбоцитопенична пурпура).

Децата между 1-7 години за учебната **2024/2025 г.**, които са с установени хронични заболявания са 46.

Диспансерно наблюдение на децата - получени са сведения за 46 (2%) диспансерни деца, за които са получени данни за проведен преглед. Както и през 2024 година водещи са заболяванията на дихателната система –31 (1,4%), от които 27 (87,1%) с бронхиална астма и 4 (12,9%) с алергичен ринит. Следват психичните разстройства - 3 (0,1%), от които всичките са с детски аутизъм. Други - 2 с епилепсия, 2 с юнош. полиартрит, по 1 с цьолиакия, болест на Вилебранд и идиопатична тромбоцитопенична пурпура, тиреотоксикоза, захарен диабет, вродена атрезия и стеноза на хранопровода, вродена хидронефроза и невробластома абдоминалис параспиналис.

Подробните данни от РЗИ – Стара Загора за учениците с хронични заболявания между 7-18 години са следните:

За учебната **2023/2024 г.** учениците от 7-18 години с хронични заболявания (подлежащи на диспансерно наблюдение), за които са предоставени съответните данни на медицинските специалисти от извършените профилактични прегледи - 181 (отнася се за гр. Казанлък, защото в населени места няма назначени медицински специалисти в училищата).

Диспансерно наблюдение на учениците - в РЗИ - Стара Загора са получени данни за 181 (3,1%) диспансерни ученици, за които са получени данни за проведен преглед. Както и през миналата година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 89 (1,5%), като от тях са 83 (93,3%) с бронхиална астма и 6 (6,7%) с алергичен ринит. Учениците със болестите на нервната система и сетивните органи са 28 (0,5%), 11 с епилепсия, 10 с ДЦП, 2 с мускулна дистрофия, 2 с увреждания на лумбо-сакралния плексус, 1 с хроничен иридоциклит, 1 с отлепване на ретината, и 1 с парализа на БЕЛ. Регистрирани са болести на ендокринните жлези и обмяната – 18 (0,3%), от които 10 със захарен диабет; 4 с муковисцидоза и по 1 с вроден хипотиреоидизъм, тиреоидит на Хашимото, тиреотоксикоза и 1 с болест на Уилсън; психични разстройства - 11 (0,2%), от които 10 с детски аутизъм и 1 разстр. на привързаността, вродени аномалии – 11 (0,2%), от които 8 на ССС; заболяване на кръвта и кръвотв. органи - 4 (1 с желязо - деф. анемия, 2 с таласемия и 1 с идиопатична тромбоцитопения). Учениците със заболявания на костно-мускулната системама и съединителната тъкан са 4 - по 1 с лупус еритематодес, юнош. остеохондроза, ювенилен артрит и юнош. пауциартикуларен артрит. Като други – може да посочим 16 установени заболявания - 2 с хипертония, 3 злокачествени образувания (2 с левкемия, 1 неревматична митрална стеноза, 1 доброкачествени образувания на ларинкса, 1 с невринома- L4-L5 и 1 на дълги кости на долен крайник, 3 с нефролитиаза, 3 с митрален пролапс 1 с холелитиаза По нозология, както и през 2023 година водеща е бронхиалната астма – с 83 (1,4%). Следва епилепсия - 11 (0,2%), захарен диабет – 10 (0,2%), ДЦП - 10 (0,2%), детски аутизъм – 10 (0,2%), алергичен ринит - 6 (0,1%), междупредсърден септален дефект - 5, муковисцидоза - 4, нефролитиаза - 3 и други.

За учебната **2024/2025 г.** учениците в училищата в гр. Казанлък, които са с хронични заболявания (подлежащи на диспансерно наблюдение), за които са предоставени съответните данни на медицинските специалисти от извършените профилактични прегледи са 225.

Диспансерно наблюдение на учениците - за 225 (3,5%) диспансерни ученици, за които са получени данни за проведен преглед. Както и през 2023 година най-значителен дял се пада на заболяванията на дихателната система – 113 (1,8%), като от тях 112 (99,1%) с бронхиална астма и 1 (0,9%) с алергичен ринит, следвани от болестите на нервната система и сетивните органи – 31 (0,5%), от които 11 с епилепсия, 10 с ДЦП, 2 с мускулна дистрофия, 1 с увреждане на лумбо-сакралния плексус, 1 със спинална мускулна атрофия, 1 с периферна ретинална дегенерация, 3 със слепота и намалено зрение, 1 с енцефалит и енцефаломиелит и 1 с парализа на БЕЛ; болестите на ендокринните жлези и обмяната – 23 (0,3%), от които 14 със захарен диабет, 3 с муковисцидоза и по 1 с вроден хипотиреоидизъм, класическа фенилкетонурия и тиреоидит на Хашимото, 2 с тиреотоксикоза и 1 с болест на Уилсън. Психични разстройства - 16 (0,3%), от които 14 с ген. р-ва в развитието (12 с детски аутизъм и 1 с невротично разстройство и 1 разстр. на привързаността). Вродени аномалии – 12 (0,2%), от които 9 на ССС - 4 с хипертония; 3 с митрален пролапс и 1 с неревм. клапна стеноза. Със заболяване на кръвта и кръвотв. органи са 6 ученика (2 с желязо-деф.анемия, 2 с таласемия, 1 с идиопатична тромбоцитопения и 1 с хемофилия). Заболявания на костно-мускулната система и съединителната тъкан са 3 - 1 ювенилен артрит и 2 с юнош.пауциартикуларен артрит. Други – 13 ученика - 4 добр. обр.-дълги кости на долен крайник, на яйчника,папилома на ларинкса и пинеална киста; 6 злокачествени образувания - 4 с лимфобластна левкемия и по 1 със сарком на долен крайник и болест на Ходжкин; 1 с нефролитиаза; 1 с цъолиаксия и 1 с хрон. тубулоинтестициален нефрит. По нозология, както и през миналата година водеща е бронхиалната астма – с 112 (1,8%). Следва захарен диабет – 14 (0,2%), детски аутизъм – 13 (0,2%), епилепсия - 11 (0,2%), ДЦП - 10 (0,2%), със междупредсърден септален дефект са 6 ученика, а с есенциална хипертония - 4 и други.

7.А. Данни за деца и ученици с изявени дарби – данни за уч. 2023/2024 г. – класирани на областни, национални и международни олимпиади и състезания

7.1.1 Деца с постижения в областта на науката	293
7.1.2 Деца с постижения в областта на спорта	222
7.1. 3 Деца с постижения в областта на изкуството	219

7.Б. Данни за деца и ученици с изявени дарби – данни за уч. 2024/2025 г. - класирани на областни, национални и международни олимпиади и състезания

7.1.1 Деца с постижения в областта на науката	292
7.1.2 Деца с постижения в областта на спорта	196
7.1.3 Деца с постижения в областта на изкуството	200

За осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби се използват всички налични ресурси на материалната база на детските градини, училищата, национален природо-математически център, Младежки дом, културни институти, градски стадион и др. Освен това основната дейност на Центъра за подкрепа за личностно развитие в гр. Казанлък – ОДК „Св. Иван Рилски“ е да предоставя възможност на децата и учениците от общината да развиват способностите и компетентностите си, както и за изява на техните таланти чрез участие в разнообразни извънучилищни форми в областите на науката, изкуството и спорта.

Община Казанлък осигурява всяка година средства от Общинската програма за закрила на детето за обезпечаване участието на деца и ученици в различни национални и международни състезания, фестивали, конкурси и други, както и за предоставяне на едногодишни стипендии на изявени ученици. През 2023 г. Община Казанлък отпусна 10 едногодишни стипендии на даровити деца в областите „изкуство“, „спорт“ и „наука“ - до м. септември 2024 год. Вкл., а за периода от м. октомври 2024 година до м. септември 2025 година 4 деца получават едногодишни стипендии. Подпомогнати са 6 деца с еднократна финансова помощ за постигнати високи резултати в сферата на науката, изкуството и спорта през 2024 г.

Съгласно Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби на Министерски съвет за 2024 г. са отпуснати едногодишни стипендии от Министерство на образованието, Министерство на културата и Министерство на младежта и спорта на 15 изявени ученици от общински училища, отговарящи на изискванията на Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби на МС.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа на учениците:

Работата с децата и учениците със специални образователни потребности се организира в повечето случаи в училището и детската градина, в тяхната образователна среда. Досегашният опит при провеждането на цялостния образователно-възпитателен процес показва и някои проблеми в обучението на децата и учениците със СОП, които трябва да се преодолеят, за да бъде подкрепата на личностното им развитие по-ефективна:

- Поради недостиг на финансови средства, в малките училища в населените места от общината няма назначени специалисти - психолог, логопед, ресурсен учител или друг специалист, в зависимост от индивидуалните потребности на детето;
- В условията на големи групи и класове, в които се интегрират децата със СОП, е затруднена индивидуалната работа с тях, особено в случаите, когато детето е с множество тежки увреждания;
- Отказ от страна на някои родители да бъде предоставена подкрепа на детето им.
- Липса на мотивация и положителна нагласа към учебния процес от страна на децата от уязвими групи. Езиковата бариера при деца, чиито майчин език е различен от българския, засилва този проблем.
- Липса на разбиране и заинтересованост от страна на някои родители и negliжиране на възникващи проблеми с техните деца води до затруднена комуникация и затормозена релевантна връзка училище-семейство. Това отношение се прехвърлят от родители на деца.
- Нарастващ брой родители, които при заминаване в чужбина, не определят официални настойници на децата си.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Работа на специалистите (социални работници и психолози) с родителите на децата със СОП;
- Допълнително финансиране с цел назначаване на специалисти във всички институции /психолог, логопед, ресурсен учител/, за да бъде по-ефективна работата с децата и учениците със специални образователни потребности;
- Привличане на родителите като партньор при реализиране на дейностите по осигуряване на подкрепа за личностно развитие;
- Институциите, работещи с дете със СОП трябва да работят съвместно и да синхронизират подкрепата, която предоставят;

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината – за уч. 2024/2025 г.

ДГ / Училище	Населено място	Персонал			Педагогически специалисти													
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	Директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена изостаналост	Рехабилитатор на слуха и говора	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	41	23	18	1	-	19	-	1	-	1	0,5	-	-	-	-	-	-
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	33	17	16	1	-	17	-	0,25	-	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	24	14	10	1	-	11	-	0,5	-	0,25	0,5	-	-	-	-	-	-
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	33	17	16	1	-	13	-	1	-	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	23	13	8	1	-	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	33	21	12	1	-	15	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	38	22	16	1	1	17	-	0,25	-	0,5	0,75	-	-	-	-	-	-

ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	19	8,5	9,5	1	-	10	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
ДГ № 13 „Мечо Пух”	Казанлък	29	13	12	1	-	14	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	33	18	15	1	-	14	-	0,5	-	0,25	1	-	-	-	-	-	-
ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	21	13	8,5	1	-	10,5	-	0,25	-	0,5	1	-	-	-	-	-	-
ДГ № 17 „Славейче”	Казанлък	32	15	16	1	-	12,5	-	0,25	-	0,5	1	-	-	-	-	-	-
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	30	15	14	1	-	13	-	0,5	-	1,5	0,75	-	-	-	-	-	-
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	16	7	9	1	-	6,5	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	61	52	9	1	2	47	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
ПХГ „Св. Св Кирил и Методий“	Казанлък	37	30	7	1	1	27	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ПГ „Акад. П. Стайнов“	Казанлък	29	23	6	1	2	20	-	0,5	-	-	0,5	-	-	-	-	1	-
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	87	85	2	1	3	73	12	1	1	0,5	1,5	-	-	-	-	1	-
ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	49	37	12	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-

ПГЛПТ	Казанлък	33	28	5	1	2	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ПГТТМ	Казанлък	55,5	43	12,5	1	2	41	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
НУПИД „Акад. Д. Узунов“	Казанлък	43	35	7	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2
ОУ „Мати Болгария“	Казанлък	56	45	11	1	2	27	12	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	63	51	12	1	1	31	16	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. П. Хилendarски“	Казанлък	49	40	9	1	1	24	13	1	-	-	2	-	-	-	-	-	2
ОУ „Кулата“	Казанлък	39	32	7	1	2	17	9	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
ОУ „Георги Кирков“	Казанлък	64	50	14	1	2	30	15	1	-	0,5	1	-	-	-	-	1	5
ОУ „Чудомир“	Казанлък	37	31	6	1	1	19	9	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	34	25	6	1	-	21	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „В.Левски“	с.Бузовград	9	7	2	1	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ОУ „Кирил и Методий“	с.Копринка	13	7	4	1	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	12	9	3	1	-	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	17	13	4	1	-	13	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	13	8	4	1	-	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	10	8	2	1	-	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	19	15	4	1	-	10	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Горно Черковище	15	9	6	1	-	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	15	11	4	1	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	28	21	7	1	1	13	4	0,25	-	1	1	-	-	-	-	-	-
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	21	14	5	1	-	9	3	0,5	-	0,5	1	-	-	-	-	-	-
Общо:		1313,5	945,5	350,5	40	25	674,5	115	14,75	9	10,25	19,25	0	0	0	0	6	11

Забележка:

Данните в таблиците са подадени от директорите като щатни бройки. Образователните институции, които имат финансова възможност, са назначили психолози, логопеди и ресурсни учители, а тези, които нямат, ползват услугите на специалисти от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – гр. Стара Загора.

2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП

ДГ / Училище	Населено място	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на пом.-учители
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	5	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	8	Психолог и логопед по проект, ресурсен учител	помощник на учителя
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	1	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	4	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	7	не	не
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	8	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	8	Психолог, логопед, ресурсен учител назначени по проект	не
ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	3	не	не
ДГ № 13 „Мечо Пух“	Казанлък	8	Психолог, логопед, ресурсен учител назначени по проект	помощник на учителя
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	10	Психолог, логопед и ресурсен учител	помощник на учителя
ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	4	Психолог, логопед и ресурсен учител назначени по проект	помощник на учителя
ДГ № 17 „Славейче“	Казанлък	9	Психолог, логопед и ресурсен учител назначени по проект	помощник на учителя
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	9	Психолог, логопед и ресурсен учител назначени по проект	помощник на учителя
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	3	Логопед	не
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	1	не	не
ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	Казанлък	1	Психолог	не
ПГ „Акад. Петко Стайнов“	Казанлък	3	Психолог и ресурсен учител	помощник на учителя
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	15	Психолог, логопед и ресурсен учител	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	5	не	не
ПГЛПТ	Казанлък	17	не	не
ПГТТМ	Казанлък	12	не	не
НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	Казанлък	1	не	не

ОУ „Мати България“	Казанлък	7	Психолог и ресурсен учител	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	21	Ресурсен учител	помощник на учителя
ОУ „Св. П. Хилендарски“	Казанлък	16	Психолог, логопед и ресурсен учител	помощник на учителя
ОУ „Кулата“	Казанлък	13	Психолог и ресурсен учител	не
ОУ „Георги Кирков“	Казанлък	17	Психолог, логопед и ресурсен учител	не
ОУ „Чудомир“	Казанлък	20	Ресурсен учител	помощник на учителя
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	0	не	помощник на учителя
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	7	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	4	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	5	не	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	7	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	4	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	0	не	не
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	5	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Г. Черковище	4	психолог	не
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	6	не	не
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	12	Психолог, логопед и ресурсен учител	помощник на учителя
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	10	Психолог, логопед и ресурсен учител	не

Забележка:

Данните са към 01.01.2025 г. от НЕИСПУО

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината

Специалисти	Брой
Медицински специалисти	46
Рехабилитатори	4
Логопеди	21
Ресурсни учители	21

Психолози	23
Социален педагог	1
Специален педагог	1
Трудотерапевт	2
Социален работник	2

Забележка: По данни към 01.01.2025 г.

Кадрова осигуреност със специалисти има в повечето детски градини и училищата на територията на общината – 17 образователни институции са посочили, че имат логопед, 21 – психолог и 21 – ресурсен учител.

Медицинските специалисти, работещи в образователните институции на територията на общината са 36, от които 9 медицински сестри обслужват училищата в град Казанлък и 27 - детските градини в общината.

Относно социалните услуги - 1 медицинска сестра обслужва ДЦДУ, гр. Казанлък, 1 медицинска сестра обслужва Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, гр. Казанлък, 8 са в Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с. Бузовград. Специалистите в социалните услуги, работещи с деца са: 4 рехабилитатори, 4 логопеди, 2 психолози, 1 социален педагог, 1 специален педагог, 2 трудотерапевти и 2 социални работници.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с ресурсната обезпеченост:

- Необходимост от осигуряване на помощник на учителя за всяко дете със СОП, което има трудности за самостоятелно справяне по време на престоя си в образователната институция.
- Недостатъчен брой на регламентираните часове за работа с ресурсен учител.
- Недостиг на квалифициран персонал - недостатъчен брой ресурсни учители, логопеди и психолози, особено в по-малките училища.
- Фрагментирана работа между екипите - липса на реален мултидисциплинарен подход между специалистите.
- Липса на подходящи дидактични материали, учебници и помагала, адаптиращи учебния материал към децата със СОП. Учителите често нямат нужната подготовка за работа с деца със СОП и се чувстват несигурни.
- Липса на индивидуален подход към децата в училищното и предучилищното образование в посока извеждане на индивидуалните им качества и интереси.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- При постъпило дете в детската градина с ТЕЛК над 50%, да има възможност за предоставяне на ДПЛР по най-бързия начин.
- Всички педагогически специалисти, които работят с деца и ученици със СОП, да участват регулярно в квалификационни форми, семинари, конференции, кръгли маси и др. с оглед оптималната им подготовка за работа със специализирани обучителни методи и техники.
- По-голям брой регламентирани часове за работа с децата, нуждаещи се от ресурсна подкрепа.
- Развитие на партньорства с университети - програми за стажове, практики и съвместни проекти с университети.

- Въвличане на родителите в процеса на работа с децата, като за целта могат да бъдат разработени и адаптирани за родителите обучения и тренинги за подкрепа на децата в домашна среда, както и въвличането им в извънкласни занимания и др.
- Всички образователни и социални институции за деца е необходимо да работят в тясно сътрудничество за постигане на добри резултати в подкрепата на деца от уязвими групи и на деца със СОП в полза на интеграцията и социализацията им, както и подкрепа на семействата при необходимост.

V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Достъпна архитектурна среда

Училище	Населено място	Достъпна архитектурна среда								
		Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
ППИМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	да	да	да	да
ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	да	не	не	не	не	не	не	не	да
ПГ „Акад. Петко Стайнов“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	да	не	да
СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	да	не	да	да	да	не	да	да	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	не
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ПГТТМ	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
НУПИД „Акад. Д. Узунов	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не

ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	да	не	да	не	не	не	да	да	да
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Георги Кирков“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	не	да	да	не	не	да	да	да
ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	не	да	не	не	да	не	не	да
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	да	не	да	не	не	да	не	не	да
ОУ „Св.св.Кирил и Методий“	с. Кънчево	не	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	не	не	да	да	не	не	не	не	да
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Горно Черковище	не	не	не	не	не	не	не	не	да
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	да	да	да	да	да
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	не	не	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджи-димитрово	да	не	да	да	не	не	не	не	да

Данни за материалната среда

Училище/ДГ	Населено място	Спортна база			Библиотечно-информационно обезпечаване	Компютърни кабинети	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 3 „Теменуга“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 6 „Еделвайс“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		не	не	да
ПХГ “Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		не	не	да
ПГ“Ак. Петко Стайнов“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		не	не	да

СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		да	не	да
ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		не	не	да
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		не	не	да
ПГТТМ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		не	не	да
НУПИД „Акад. Д. Узунов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		не	не	да
ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	не	да	да	да	да		да	не	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		да	не	не
ОУ „Св. П. Хилендарски“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да		да	не	не
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	не	да	да	не	да		не	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		да	не	не
ОУ „Г. Кирков“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		да	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да		да	не	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	не	не	не	да		не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	да	не	да	да		не	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	да	да	да	да		да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	не	да	да	не	да		да	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	не	да	да	да	да		не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	да	да	да	не	да		не	не	не
ОУ „Хр. Ботев“	с. Енина	не	да	частично	частично	да		да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Г. Черковище	да	да	не	да	да		не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	да		да	да	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	да	да	да	да		да	да	да
ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	не	да	да	не	да		не	не	не
Общо:		29	39	37	15	26	0	26	4	9

Материална среда на училищата и детските градини в община Казанлък:

Училищата и детските градини работят активно по национални и европейски програми и проекти, чрез които непрекъснато подобряват материалната база и условията за възпитание и обучение на децата, повишават качеството на образователните услуги. Освен ежегодните инвестиции за модернизирание на материалните бази в институциите от системата на образованието, през последните няколко години Община Казанлък работи усилено по проект за изграждане на Детска академия за таланти. Дейностите стартираха в началото на 2020 г. по проект „Преустройство и реконструкция на сградата на закритото ОУ "Св. св. Кирил и Методий" - с. Розово в Детска академия за развитие на таланти, финансиран от Проект „Красива България“ по мярка М02 „Подобряване на социалната инфраструктура“ и съфинансиран от община Казанлък. През 2025 година Академията вече функционира под ръководството на Сдружение “Естествен интелект“. СНЦ „Естествен интелект“ е организация, посветена на развитието на талантите в областите на науката, изкуствата и спорта, с фокус върху цялостното изграждане на личността чрез интегриран подход към знанието, творчеството и физическата активност. Основана е през 2024 г., с основна мисия е да предоставяне на подходяща среда за извънкласно обучение, която да стимулира интелектуалното, артистичното и физическото развитие на децата и младите хора.

През 2024 година се извършиха следните ремонтни дейности, подобрения и реконструкции в училища и детски градини:

В училищата:

През 2022 г. по Национална програма към МОН, Община Казанлък спечели финансиране за изграждане на физкултурен салон за обезпечаване на часовете по физическо възпитание и спорт в ППМГ „Никола Обрешков“, гр. Казанлък, който вече е реализиран. Целта е да се създадат условия за спорт на закрито и да се засили мотивацията за двигателна активност и здравословен начин на живот.

През 2023 г. по същата Национална програма Община Казанлък беше одобрена за финансиране изграждането на още четири физкултурни салони – за ОУ „Мати Болгария“, гр. Казанлък, ОУ „Антон Страшимиров“, гр. Казанлък, ОУ „Св.П.Хилендарски“, с. Хаджидимитрово и ОУ „Христо Ботев“, с. Енина. Дейностите по изграждането на новите физкултурни салони вече започнаха.

През 2024 г. в СУ "Екзарх Антим I", гр. Казанлък е обзаведен втори STEM център, спортното игрище е боядисано и е извършен ремонт на метална ограда, обновена е актовата зала в училището, извършени са ремонт на покрив, избено помещение и класна стая.

В ОУ "Георги Кирков", гр. Казанлък е закупено обзавеждане за актова зала, за училищния стол, извършени са текущи ремонти на покрива, ремонт на отоплителна инсталация и др. През 2024 година училището е одобрено по Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони по Модул 3 - Дейност II " Основен ремонт на съществуваща спортна площадка" и предстои изпълнение. В ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Казанлък една класна стая е с ново обзавеждане и оборудване, закупени са интерактивни дисплеи и др. Спечелен проект и реализирани дейности през 2024 г. по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден“ за оборудване на кабинет по география. През 2023 г. е извършен ремонт на санитарните възли в училището. В ОУ „Никола Йонков Вапцаров“, гр. Казанлък е оборудван нов компютърен кабинет и е закупена нова техника - лаптопи, мултимедия, климатици и др.

През 2024 година в ОУ „Чудомир“, гр. Казанлък са подменени разпределителните тръбопроводи на отоплителната инсталация. ОУ „Кулата“, гр. Казанлък е с преасфалтирана спортна площадка, изградена е Зелена класна стая „Заедно можем“ и са ремонтирани санитарните помещения в училището. За ОУ „Мати Болгария“, гр. Казанлък освен предвидения физкултурен салон, е закупено ново оборудване и обзавеждане за класни стаи.

През 2024 година в ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Казанлък има изграден нов кабинет по хуманитарни науки, закупени са интерактивни дисплеи, лаптопи, принтери и са поставени паркинг стойки за велосипеди за учениците в гимназията. ППМГ "Никола Обрешков", гр. Казанлък има чисто нов физкултурен салон, а през 2025 година предстои асфалтиране на спортната площадка в двора на училището.

В училищата в населените места в община Казанлък също са реализирани ремонтни дейности, подобрения и реконструкции:

ОУ "Д-р Петър Берон" с. Овощник е с преобядисани класни стаи и е подменена изцяло подовата настилка на една класна стая. През 2024 година ОУ „Св. Кл. Охридски“, гр. Крън закупува интерактивни дисплеи, таблети, чинове, мултимедиен проектор, интерактивни дъски и др. От 2023/2024 учебна година спортната площадка в училището е с допълнително ограждане. ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Шипка закупува маси за залата за хранене, два лаптопа и климатик. В ОБУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Ръжена е ремонтиран покрив на котелно помещение и училищната ограда. Монтирани са нови врати, щори и е оборудван ресурсен кабинет. Изградена е външна и вътрешна площадка по БДП.

По НП „Осигуряване на съвременна, сигурна, достъпна образователна среда“ е оборудвана стая за Занимания по интереси в ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“, с. Кънчево. Разчертана е спортна площадка и е обособено помещение по БДП. Ремонтирано е помещение, което ще се използва като закрит физкултурен салон и са подготвени три помещения за STEM кабинети.

В детските градини:

След извършен цялостен ремонт през 2022 г. на сградата на ДГ № 16 „Роза“, гр. Казанлък, през 2024 г. е изцяло ремонтирана и обзаведена занималня за нова група. Изградено е ново котелно помещение и е газифицирана детската градина. В ДГ № 2 „Снежанка“ е извършен ремонт на санитарни възли, а в ДГ № 3 „Теменуга“ е изградена площадка по БДП.

През 2024 година в ДГ № 6 "Еделвайс", гр.Казанлък, централна сграда, е създаден нов кабинет, монтирано е осветление в двора на сградата, ремонтирано е спалното помещение в една от групите и са закупени интерактивни дъски, проектори. В ДГ № 7 "Буратино" - филиал в с. Горно Черковище е направен частичен ремонт на санитарни възли, поставено е видеонаблюдение и е изградена площадка по БДП. В централна сграда се извършва основен ремонт, изграждат се нови алеи в дворното пространство, площадка по БДП и др. Централната сграда на ДГ № 8 „Юрий Гагарин“, гр. Казанлък е с нов ламинат във фойе и коридори и нов кабинет на психолога. В ДГ № 9 „Слънчице“ , гр. Казанлък е извършен ремонт на част от покрива на сградата, закупени са детски маси с пейки и черна дъска за “занималня на открито”, както и нови съоръжения за дворното пространство. Закупено е ново оборудване, техника, обзавеждане и други, включително системи за видеонаблюдение. В ДГ № 11 „Слънце“ е извършен е цялостен ремонт на покрива на сградата във филиала в село Кънчево.

През 2024 година в ДГ № 13 „Мечо Пух“, гр. Казанлък са закупени климатици, компютри и е изградена детска площадка с ударопогълщаща настилка. В ДГ № 15, „Звънче“, гр. Казанлък е извършен ремонт на детска площадка, санитарни помещения, на ресурсен кабинет, изградена е площадка по БДП. Закупени са климатици, обзавеждане и др. През 2024 г. в ДГ № 16 „Роза“, гр. Казанлък са монтирани съоръжения за игра, спорт и отдих за две площадки на двора в основната сграда. ДГ №17 „Славейче“, гр. Казанлък закупува гардеробчета за една от групите в централна сграда, ремонтира санитарен възел, оборудван е логопедичен кабинет и сензорна стая. Обособен е кът на приказките с библиотека. Във филиална сграда с. Ръжена е подменена дограма на няколко помещения, закупени са метални гардероби, щори, климатик, и също е ремонтиран санитарен възел.

През 2024 година в ДГ № 18 „Пчелица“, гр. Казанлък са закупени климатици за нуждите на филиала в с. Бузовград, реновиран е двора на детската градина в основна сграда град Казанлък, изградена е площадка по БДП. В ОДК „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък по Национална програма се реновира и оборудва зала по балет, отговаряща на всички съвременни изисквания.

Бюджет /детски и учебни заведения /:

Финансови средства за последната бюджетна година (2024):

1. От държавния бюджет: 51 234 196,53 лв., като в това число:

- за общински училища - 36 475 060,18 лв.
- за общински детски градини - 14 335 933,03
- за ЦПЛР - ОДК "Св. Иван Рилски", гр. Казанлък - 423 203,32 лв.

2. От общински бюджет: 398 567,42 лв., като в това число:

- за общински училища - 398 567,42 лв.

3. От проекти: 1 228 119,34 лв., като в това число:

- Програма „Еразъм“ – 299 001,86 лв.
- Проект "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи"- 57 750,05 лв.
- Проект “Квалификация на педагогически специалисти” - 70,79 лв.
- Проект „Успех за теб“ – 289 149,28 лв.
- Проект „Силен старт“ – 316 686,89 лв.
- Проект „Образование за утрешния ден“ – 577,74 лв.
- Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ – 2 957,00 лв.
- Проектът „Грамотността – път към пазара на труда“ - 54 516,69
- Проект „Подкрепа за успех“ – 7 510,20 лв.
- Проект „Училищна STEM среда“ – 199 898,84 лв.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие:

- Сградите на някои от образователните институции нямат достъпна архитектурна среда - не разполагат с рампа и асансьор, неприспособени са стълбищата и сервизните помещения за децата с увреждания, недостъпни са част от помещенията в институциите.
- Необходимост от изграждане на физкултурни салони в детски градини, както и реновиране на филиалите в малките населени места.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Осигуряване на целеви средства за изграждане на достъпна среда във всички образователни институции за децата с увреждания.
- Осигуряване на допълнително финансиране за оборудване на физкултурните салони и на спортните площадки с подходящи съоръжения за игра, достъпни за всички деца и ученици.

VI. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ И ПАРТНЬОРСКИ МРЕЖИ

1. Данни за изградените партньорства между образователните институции и други заинтересовани страни

Населено място	Училище	Изградени партньорства						
		НПО	Културни институции	ЦОП	Доставчици на социални услуги (ЦНСТ и др.)	Клубове	Партньорства по проекти, свързани с подкрепа на учениците	Други
Казанлък	ДГ № 1 „Здравец“	Тракийско дружество „Капитан Петко войвода“	Общинска библиотека „Искра“			КСТ „Киара-Н“ СКА „Петя Пендарева“ Карате клуб „Шори Доджо“ ФК „Розова долина“	Училища Институции	
Казанлък	ДГ № 2 „Снежанка“		Общинска библиотека „Искра Общински театър “Л. Кабакчиев“ Музей на розата – Казанлък				Училища Институции	НЧ „Освобождение - 1884“, с. Шейново
Казанлък	ДГ № 3 „Теменуга“	МЦР „Взаимопомощ“	Общинска библиотека „Искра“- гр. Казанлък	Сдружение „Бъдеще за децата“			Училища Институции	
Казанлък	ДГ № 6 „Еделвайс“	Фондация „Сийдър“	Общинска библиотека „Искра“ гр. Казанлък	Сдружение „Бъдеще за децата“	ДЦДУ, гр. Казанлък		Училища Институции	
Казанлък	ДГ № 7 „Буратино“		Общинска библиотека „Искра“-гр. Казанлък				Училища Институции	
Казанлък	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“		Общинска библиотека „Искра Общински театър “Л. Кабакчиев“			КСТ „Киара-Н“	Училища Институции	НЧ „Христо Ботев-1897“, с. Розово
Казанлък	ДГ № 9 „Слънчице“	Фондация "Гората.БГ" Сдружение „БГ Бъди активен“ Сдружение „Съзидание-2012“ Фондация „Чудомир“	Общинска библиотека „Искра“ Библиотека „Родина“, гр. Ст. Загора Музей на розата - гр. Казанлък Музей на фотографията Арт галерия „Ателието“ Художествена галерия-Казанлък	Сдружение „Бъдеще за децата“ - Казанлък“	ДЦДУ, гр. Казанлък ДЦ „Работилница за мечти“ Дом за стари хора, гр. Казанлък	Школа „Арт линия“ КСТ „Киара-Н“ Карате клуб „Шори Доджо“ Клуб по народни танци ФК „Казанлък“	Арт галерия „Ателието“ Държавно горско стопанство, гр. Казанлък Военно формирование 22180, гр. Казанлък	НЧ „Пробуда“ 1920, с. Копринка НЧ „Антон Страшимиров“, с. Черганово

Казанлък	ДГ № 11 „Слънце“	Национално дружество "Традиция", клон Казанлък	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“	Сдружение „Бъдеще за децата“	ДЦДУ, гр. Казанлък Дом за стари хора № 1		Държавно горско стопанство, гр. Казанлък	НЧ „Звезда-1918" с.Хаджидимитрово НЧ "Жар 2002"- Казанлък
Казанлък	ДГ № 13 „Мечо Пух“	Детска спортна академия „Том и Джери“ -сдружение	Художествена галерия Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“ ЛМХ „Чудомир“ Исторически музей „Искра“ Музей на розата		ДЦДУ, гр. Казанлък	Карате клуб „Шори Доджо“ Ансамбъл за народни песни и танци „Искра“ Клуб по плувни спортове „Антим Спорт“	eTwinning Erasmus+ проекти Училища Институции	НЧ „Звезда-1918" с.Хаджидимитрово
Казанлък	ДГ № 15 „Звънче“		Общинска библиотека „Искра“	Сдружение „Бъдеще за децата“				
Казанлък	ДГ № 16 „Роза“	НД "Традиция" Фондация „Различни, но щастливи“ Сдружение „БГ Бъди активен“	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“			ФК „Казанлък“ КСТ „Роза“	Фондация „Четене“ Училища	НЧ „Светлина 1861“, гр. Шипка Асоциация на българските застрахователи
Казанлък	ДГ № 17 „Славейче“		Общински театър „Л. Кабакчиев“ Общинска библиотека „Искра“ НЧ „Светлина“, с. Ръжена			Клуб „Роза“ - Казанлък		
Казанлък	ДГ № 18 „Пчелица“		Общинска библиотека „Искра“	Сдружение „Бъдеще за децата“	ДЦДУ – гр. Казанлък, ДЦДУ – с. Бузовгара	СК „Пендарева“		Пенсионерски клуб Казанлък
Казанлък	ОУ „Мати България“	Инър Уийл Клуб Роза Алба Казанлък	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“ Исторически музей „Искра“ ЛХМ „Чудомир“ Музей на фотографията Художествена галерия Музей „Ахинора“, Къща музей „Петко Стайнов“	Сдружение „Бъдеще за децата“	ДЦДУ – гр. Казанлък,	КК „Лястовица 1905“ КСТ „Киара Н“		
Казанлък	ОУ „Никола Й. Вапцаров“		Общинска библиотека „Искра“		ДЦДУТС – гр. Казанлък	ОДК „Свети Иван Рилски“		
Казанлък	ОУ „Георги Кирков“		Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“ Исторически музей „Искра“ ЛХМ „Чудомир“ Музей на фотографията	Сдружение „Бъдеще за децата“			Тракийски университет – Стара Загора	
Казанлък	ОУ „Антон Страшимиров“							НЧ „Искра-1860“, гр. Казанлък

Казанлък	ППМГ „Никола Обрешков“	СНЦ „УН – ПМГ „Никола Обрешков“	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“ Музей на фотографията Художествена галерия Исторически музей „Искра“			Ансамбъл „Арсенал“	Erasmus+ „Арсенал“ АД IT Business Projects Ltd. „ДАВИД Холдинг“ АД	НЧ „Искра-1860“, гр. Казанлък
Казанлък	ПГ „Ак. Петко Стайнов“			Сдружение „Бъдеще за децата“				
Казанлък	СУ „Екзарх Антим I“		Общинска библиотека „Искра“, Исторически музей „Искра“, Художествена галерия	Сдружение „Бъдеще за децата“				
Казанлък	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“		Общинска библиотека „Искра“; Исторически музей „Искра“; Художествена галерия - Казанлък	Сдружение „Бъдеще за децата“	ДСП, Дневен център за стари хора; ДЦПЛУ, гр. Казанлък ДЦ „Работилница за мечти“		Районен съд – Казанлък	
Казанлък	ОУ „Чудомир“	Инър Уийл Клуб Роза Алба Казанлък	Общинска библиотека „Искра“, Общ. театър „Любомир Кабакчиев“	Сдружение „Бъдеще за децата“	ЦНСТ, гр. Казанлък		РЦПППО-Стара Загора, ДСП - Казанлък	
Казанлък	ОУ „Кулата“	ТД „Капитан Петко войвода“	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“		ДЦДУ, гр. Казанлък	Клуб по шахмат КСТ „Роза“		
Казанлък	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“		Художествена галерия - Казанлък				„Кремона – България“ ООД Училища по изкуствата	
Казанлък	ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“						УНСС	
Казанлък	ПГ „Иван Хаджиенов“	„Жените на Казанлък“ МОС-Казанлък	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“ Музей на фотографията	Сдружение „Бъдеще за децата“		Спортни клубове	Бетонов център „Тина“	Читалища Фирми партньори в дуалното обучение
Казанлък	ПГЛПТ		Общински театър „Л. Кабакчиев“ ЛХМ „Чудомир“ Музей на фотографията и съвременните визуални изкуства, Исторически музей „Искра“		ДЦДУ, гр. Казанлък ЦНСТДБУ, гр. Казанлък			НЧ „Искра-1860“, гр. Казанлък

Казанлък	ПГТТМ		Общински театър „Л. Кабакчиев“ ЛХМ „Чудомир“ Музей на фотографията и съвременните визуални изкуства, Исторически музей „Искра“			Олимпийски клуб НСА	УНСС, НСА, ТУ – Варна, ТУ – Габрово, РУ „А.Кънчев“, Фирми партньори	НЧ „Искра-1860“, гр. Казанлък
с. Енина	ОУ „Христо Ботев“		Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“	Сдружение „Бъдеще за децата“		Bulgarian National English Spelling Bee - група „Английски за всички“	Хотел „Терма“ във връзка със занимания по интереси „Синьо лято“	НЧ „Братство – 1869“, с. Енина, НЧ „Искра - 1860“, гр. Казанлък
с. Ръжена	ОБУ „Св. св. Кирил и Методий“	СНЦ „Жените на Казанлък“	Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“			ЦМДТ „Амалипе“	МОН	
с. Бузовград	ОУ „Васил Левски“				ЦНСТДМУ, с. Бузовград			НЧ „Л.Каравелов – 1948“ - Бузовград
с. Горно Черковище	ОУ „Св. Климент Охридски“							НЧ „Отец Паисий- 1905“, с. Горно Черковище
с. Шейново	ОУ „Д-р Петър Берон“		Общинска библиотека „Искра“ Общински театър „Л. Кабакчиев“				МКБППМН	НЧ „Освобождение - 1884“, с. Шейново
с. Копринка	ОУ „Кирил и Методий“							НЧ „Пробуда – 1920“, с. Копринка
гр. Крън	ОУ „Св. Кл. Охридски“					Клуб по шахмат		НЧ „Цвятко Радойново, гр. Крън Пенсионерски клуб, гр. Крън
с. Кънчево	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“						„Матев Строй“ ЕООД, ОУ „Христо Ботев“, с. Александрово, ОУ „Васил Левски“, с. Гита	Народно читалище „Хаджи Димитър- 1927“, с. Кънчево
с. Овощник	ОУ „Д-р Петър Берон“	МЦР „Взаимопомощ“ Фондация "Петко Стайнов" Фондация "Сийдър" Фондация "Чудомир"	Общинска библиотека „Искра“	Сдружение „Бъдеще за децата“	ЦНСТ ДМБУ, гр. Казанлък ДЦДУ, гр. Казанлък			

с. Шипка	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“		НЧ „Светлина – 1861“, гр. Шипка Етнографски музей „Чирпанлиевата къща“					
с. Хаджидимитрово		4SafeWeb Ротари клуб	Общинска библиотека „Искра“	Сдружение „Бъдеще за децата“				Народно читалище „Искра - 1860“

Добрите партньорски взаимоотношения и провеждане на съвместни дейности между училища, детски градини, културните институти, спортни клубове, социални институции и други организации, работещи с деца, са един от методите за предотвратяване на обучителни трудности и отпадане от образователната система.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво, свързани с взаимодействието на образователната институция със социални партньори:

- Образователните институции често не знаят какво да очакват от социалните партньори и как да организират съвместната работа. Партньорствата се случват „по познанство“ без устойчивост.
- Липсват регулярни срещи, общи планове и проследяване на резултатите от съвместната им работа.
- Размито разпределение на задачите между училище и партньор – напр. при кризисни ситуации, при нужда от семейна подкрепа или работа по превенция.

Възможности/предложения за решение на изведените по-горе проблеми:

- Разработване на училищни политики за партньорства с НПО, социални услуги, културни институции и др.
- Включване на конкретни цели за сътрудничество в училищния план за развитие.
- Представяне на успешни практики от други училища в региона, в които партньорството е довело до реална промяна.
- Провеждане на общи срещи на местно ниво за споделяне на добри практики и съвместно търсене на решения на проблем.

2. Институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, функциониращи на територията на общината, които биха могли да бъдат привлечени за изпълнение на дейности по подкрепа за личностно развитие

В Община Казанлък се предлагат разнообразни възможности за активно занимание със спорт за децата и младежите. Спортните клубове са 49 и предлагат различни спортни дейности - футбол, лека атлетика, ориентиране, тенис, шах, борба, волейбол, футбол, художествена гимнастика, източни бойни изкуства, колоездене, спортна стрелба, спортно катерене, таскуондо, тенис, тенис на маса и други.

На територията на община Казанлък функционират 26 читалища, от които 5 в гр. Казанлък и 21 в населените места. В тях се предоставя възможност на децата и учениците да развиват своите интереси в областта на музикалното, танцовото, изобразителното и театралното изкуства, чрез дейностите в разнообразни школи, като: школа по пиано, акордеон, цигулка, вокални групи, състави за художествено слово, театрални състави, школи за народни танци, школи по спортни танци, детско-юношески хорове, формации за класически и модерни танци, школи по класическа китара, школи по зумба, школи по изобразително изкуство, езикови школи, фолклорни ансамбли и др. Разнообразни форми на работа с деца и ученици предлага също Общинска библиотека "Искра" в гр. Казанлък, както и читалищните библиотеки на територията на общината.

VII. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБЩИНАТА

За децата и учениците в община Казанлък, които са с изявени дарби има множество клубове по интереси, школи, състави и формации, извънкласни форми в образователните институции, в които могат да развиват своите интереси и да задоволяват своите потребности. На територията на общината са създадени условия за развитие и участие във всички аспекти на живота в общността на децата и учениците със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания чрез осигуряване на подкрепа за личностното им развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда. Чрез осигуряване на подходяща среда и ресурси детските и учебните заведения, заедно с институциите, предоставящи социални услуги за деца, РЦПППО, НПО, РУО, предоставят обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на способностите и уменията им в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

В началото на всяка учебна година образователните институции извършват входяща диагностика на децата, в следствие на което е диференцирана нуждата от обща и допълнителна подкрепа. За всяка институция е определен координатор за организиране и координиране на процеса за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа. Създадени са екипи по приобщаващо образование. Разработени са индивидуални учебни планове и програми за деца и ученици със специални образователни потребности. Реализирано е взаимодействие с РЦПППО за осигуряване на екип от необходимите специалисти. За всички деца и ученици със СОП има изготвени индивидуални планове за подкрепа и седмични разписания за работа на съответните специалисти, осигуряващи ресурсното подпомагане – психолог, логопед, ресурсен учител и др., съобразени с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на децата и учениците. Всяко дете и ученик със СОП притежава лично досие, съдържащо информация за здравния статус, нивото на развитие на индивидуалните му потребности и план за реализиране на конкретни мерки за преодоляване на дефицити в обучителния процес. В институции, в които няма назначен специалист на щат, а има дете с установена необходимост от подкрепа, се ползват услугите на Регионалния център за подкрепа процеса на приобщаващото образование - гр. Стара Загора. Освен назначените на щат специалисти в образователните институции, както и тези от РЦПППО, в училищата и детските градини се използва ефективно ресурсът и на местните социални услуги като ДЦДУ, ЦОП, ЦСРИ.

Доброто сътрудничество на Община Казанлък с РУО – Стара Загора, отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” гр. Казанлък, Детска педагогическа стая към РУ на МВР, детски градини и училища доведе до подобрен обмен на данни и комуникация за по-пълно обхващане на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение.

VIII. ДОБРИ ПРАКТИКИ НА ОБЩИНСКО НИВО ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗРАБОТЕНИ ПОЛИТИКИ ЗА:

1. *Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика*

Във всички детски градини и училища на територията на община Казанлък се осъществява подкрепа за личностното развитие на децата и учениците, в зависимост от индивидуалните им образователни потребности. Социалните институции също много добре работят в тази посока и имат изградени добри практики. Сдружение „Бъдеще за децата“ реализира „Библиотека на играчките“, в която играта е универсален начин на общуване и ресурс за подкрупна на детското развитие и предотвратяване на изоставянето. Друга добра практика в подкрепата за личностното развитие на децата и учениците беше проект „Европейска Гаранция на детето в България“ към Уницеф – България, по който Община Казанлък работи съвместно с ЦОП -Казанлък и две детски градини.

Община Казанлък в партньорство със Сдружение „Бъдеще за децата“ успешно изпълняваше до 2023 година проект **“Социално-икономическа интеграция и подобрен достъп до образование в община Казанлък”**, заедно с три детски градини и четири училища. Дейностите по проекта бяха „Занимания със застрашени от отпадане от училище ученици“, „Подобряване на образователната среда в детски градини“, „Психологическа подкрепа за децата“, „Подкрепа за продължаване образованието в гимназиален етап“, „Работа с родителите“ и „Преодоляване на негативни обществени нагласи“. Дейностите продължиха и през 2024 година като част от проект **„Бъдеще за всяко дете“**, който има за цел да надгради и доразвие постигнатото, в посока превенция на изоставянето, подобряване на грижата за най-уязвимите деца, подкрепа на семействата и промяна в общността. Дейностите заложи в проекта са взаимно допълващи и позволяват да се осигури интегрирана подкрепа за семействата от рискови общности, за да се намали риска от неглежиране и изоставяне на децата. Проектът цели да допринесе за ефективна работа в сферата на превенция на рисковете от изоставяне на детето, намаляване на негативните тенденции, свързани с детската бедност, както и подобряване качеството на живот в контекста на Европейската гаранция за детето, а резултатът е подобрени условия на живот на децата.

Друга добра практика е инициативата на СНИЦ „Бъдеще за децата“ – **„Бъди с нас за ден“**, която „отваря“ вратите на социалните услуги за деца на различна възраст, за да прекарат един ден със специалистите на социалните услуги.

2. Изграждане на позитивен организационен климат

Съвременното образование е изключително динамично и изисква осигуряване подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури и социалните институции. За възпитаването на отговорни деца е необходимо изграждането на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование, развиване на положителни ценности и социални умения у децата и учениците. Важно е да се възпитава у децата отговорност, адаптивност, толерантност, умение да общуват и да правят компромиси, да се провеждат дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение. Не на последно място да се създават условия за участие на децата в съвместни дейности - спортни празници, базари, концерти, конкурси, театрални представления, кулинарни празници и др.

3. Утвърждаване на позитивна дисциплина

За утвърждаването на позитивна дисциплина е от изключително важно значение изграждането у децата на усещането за част от общност. Когато децата се чувстват приети и разбрани от общността (от класа, от групата, от клуба и т.н.), само тогава може да се формира в тях позитивно отношение към живота и света като цяло. За тази цел е необходима ежедневна съвместна работа на всички педагогически специалисти за формиране на сплотена училищна общност, в която всяко дете да се чувства специално. Това може да се случи, само ако се спазват принципите на позитивната дисциплина - зачитане правата на детето, уважаване на детското мнение, признаване гледната точка на детето, окуражаване, уважаване на индивидуалните различия. На децата трябва да се предоставя пространство за творческо мислене и креативност, както ресурси за подкрепа на индивидуалните потребности на всяко дете.

4. Развитие на училищната общност

Училищната общност може да се развива чрез мотивирани и будни ученици, които работят усърдно и се подкрепят взаимно, чрез креативни и отдадени преподаватели, които обичат работата си и подхождат индивидуално към всеки ученик, изпитват чувство на отговорност за ученето и развитието на ученика и систематично работят за подобряване постиженията им. Необходимо е да има широко споделяно чувство за цел и ценности, което да е постоянно и да се споделя от учители, ученици, родители, ръководство и местната общност. Необходими са колегиални взаимоотношения, основани на сътрудничество. Всички, които са част от училищната общност, е необходимо да споделят идеи, проблеми и решения, да работят заедно за изграждането на по-добро училище.

IX. Предложения за мерки и дейности, които да бъдат включени в Областната стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в област Стара Загора за периода 2025-2026 г.

- Оригуриране на възможност за прилагане на различните форми и методи на обучение, чрез които да се отговори на индивидуалните потребности на всяко дете.
- Създаване на подходяща подкрепяща и достъпна среда за деца със специални образователни потребности във всички ангажирани институции - достъпна архитектурна среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- Прилагане на ефективни мерки и дейности за предотвратяване на преждевременното отпадане на деца и ученици от образователната система;
- Разработване и прилагане на програма за кариерно ориентиране на учениците на ниво училище - подпомагане на трудовата и професионалната реализация на завършващите средно образование.
- Създаване на интегрирана система за реализация и заетост по придобитата квалификация на завършващите средно образование в съответствие с изискванията на пазара на труда, за да се повиши мотивацията на учениците да завършат училище.
- Разширяване на партньорската мрежа между професионалните гимназии и бизнеса за съвместно прилагане на метода „учене чрез работа”.

Идентифицирана потребност от разкриване/функциониране на ЦПЛР на общинско ниво:

Насоченост на дейностите

Центровете за подкрепа за личностно развитие	Потребност /да /не/	Предложения за мерки и дейности за включване в Областната стратегия
1. За развитие на интересите, способностите, компетентностите и изживята в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;	Община Казанлък има функциониращ ЦПЛР на територията на общината	Изграждане на градски центрове за краудсорсинг инициативи, в които учениците да създават проекти за развитието на населените им места, които след одобрение, да се финансират и реализират. На територията на общината има функциониращ център за подкрепа за личностното развитие, в който се дава възможност на децата и учениците чрез участие в разнообразни извънучилищни форми да развиват интересите, способностите и компетентностите си в областта на науката, изкуството и спорта, както и възможност за изживя.

2. За кариерно ориентиране и консултиране	да	Изграждане и функциониране на младежки информационно - кариерен център за предоставяне на качествени услуги за кариерно ориентиране и консултиране на завършващите основно образование ученици. Провеждане на кампании за професионално ориентиране, както и срещи с изявени в професията си личности. Предоставяне на актуална информация на учениците и техните семейства за възможностите да продължат на образованието си в подходящи за тях специалности. Провеждане на открити срещи с ученици в 8–12 клас за представяне на реална работна среда, организиране на краткосрочни стажове за ученици, менторски програми, практики и летни стажове за по-големи ученици. Създаване на дигитални ресурси, насочени към различните професии, под формата на забавни анимации и игри на достъпен език за по-малките ученици.
3. За превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици		Ранна диагностика на деца и насочването им към корекционна дейност. Осъществяване на кампании за превенция на здравето. Обучения на учениците за водене на конструктивно общуване, за решаване на конфликти, за безопасно използване на интернет и социалните мрежи. Ден на отворените врати в социалните услуги – възможност за децата и родителите да посетят социалните услуги и да се запознаят с тяхната мисия и дейности.
4. За ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности	да	
5. За педагогическа и психологическа подкрепа		
6. За прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания	да	Осигуряване от специалист на необходимата подкрепа на семействата на ученици с увреждания. Разработване и прилагане на програми за подкрепа на родителите на ученици с увреждания. Изграждане на мрежа от групи за взаимопомощ между родители и групи, в подкрепа на родители, представители на уязвими групи, с цел повишаване на тяхната отговорност и заинтересованост към учебния процес, социализацията и възпитанието на децата.

Х. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

1. Състав и особености на групата на децата и учениците със СОП

Общият брой на децата и учениците със специални образователни потребности за учебната 2023/2024 година е 288. През учебната 2024/2025 година децата вече са 300. Увеличава се и броят на децата с хронични заболявания. По данни на РЗИ - Стара Загора децата с хронични заболявания в община Казанлък за 2024/2025 година са 46, а учениците - 225.

2. Обезпеченост на образователната система със специалисти

Институциите от системата на предучилищното и училищното образование в община Казанлък са обезпечени с необходимите педагогически специалисти, непедagogически персонал, както и други специалисти, съобразно потребностите на децата и учениците. В таблица - *Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината* е дадена подробна информация по институции за кадровата им осигуреност.

3. Работа с деца с изяви дарби

Във всички училища ежегодно се финансират от държавния бюджет дейности за организиране на занимания по интереси. Средствата се предоставят за извънкласни дейности – клубове, ателиета, състави, отбори, открити уроци, посещения на исторически и културни забележителности и др. За децата с изяви дарби ежедневно се предоставя възможност за развитие на техните таланти и способности, за надграждане на техните знания и умения. Това се реализира в многобройните клубове за занимания по интереси в училищата, допълнителните дейности в детските градини, в ЦПЛР, в спортните клубове, в читалищата и др.

ОДК „Св. Иван Рилски“ е център за подкрепа за личностно развитие, в който чрез организиране на дейности в свободното време се осъществява държавната и общинска политика за развитие на интересите, уменията и способностите на децата в различни области по направления: научно–познавателно и приложно-техническо направление, спортно-туристическо и художествено–творческо направление. Комплексът предлага разнообразни педагогически форми – клубове, школи, състави, съобразени с желанията, интересите и свободното време на децата. В ОДК „Св. Иван Рилски“ функционират клуб по спортни танци, балетна формация, школа по изобразително изкуство, вокални формации, литературен фентъзи клуб, таекуондо клуб, клуб по компютърни науки, школа по плуване и др. Общински детски комплекс е център за личностно развитие и творческо израстване на децата в областта на изкуствата и спорта.

4. Напускане на образователната система. Децата в риск.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. **Икономически причини** - безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят децата в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения децата са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Друга икономическа причина е миграция на родителите. Често при миграция на родителите децата остават в семействата на роднини, които не проявяват интерес към образованието. През последните години се засили и тенденцията родителите да вземат децата си в чужбина: за месеци, а често – и за постоянно.

2. Социални причини - свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата и др.

3. Образователни причини - Образователните причини са свързани с липсата на мотивация, затрудненията при усвояване на учебния материал, ниските образователни резултати, начина на оценяване, големият брой отсъствия, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.

4. Етнокултурни причини - това са специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им, по-ранното стъпване в брак; страх на родителите поради опасност от открадване; по-ниска ценност на образованието и др.

Голяма част от групата на неработещите младите хора много рано са напуснали образователната система и много трудно биха си намерили работа без образование и без квалификация. Те са срещали значителни трудности при усвояване на учебния материал и в ранна възраст са загубили интерес и мотивация за включване в образование. В основата на трудностите в училище стоят две значими проблемни области в образователната система, а именно – слабата ориентираност на обучението към практиката, големият обем и липса на фокус и структура на учебното съдържание, пасивният модел и липсата на интерактивен подход в преподаването.

За справяне с проблема за ранното напускане на училище, Министерство на образованието и науката създаде Междунституционален механизъм за обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст с включени мерки, добри практики, институции, които се занимават с проблема или предоставят добри обучителни програми за задържане на интереса към ученето.

5. Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Община Казанлък не спира да работи в посока подобряване материалната база и сградния фонд на детските и учебни заведения, като се стреми да създаде подходящи условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Търсят се непрекъснато допълнителни източници на финансиране, работи се по проекти и програми, за да бъде изградена достъпна среда във всички институции. В повечето училища в град Казанлък има създадена достъпна среда за хора с увреждания чрез изградена рампа, подемна платформа, безопасни парапети, нехлъзгава настилка, достъпност до санитарно-хигиенните помещения. За съжаление не всички образователни институции разполагат с достъпност на средата за децата с увреждания. Работата на институциите и на Общината в посока осигуряване на достъпна архитектурна среда ще продължи и занапред.

6. Превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Прилагат се програми за развитие на личностните и социални умения на децата – активно участие на ученици в честване на празници, изработване на табла, кътове, спортни мероприятия и извънкласни дейности по предварително изготвен график. Включени са експерти, родители и самите ученици в процеса на създаване и реализиране на различни интервенции срещу училищния тормоз. Използва се подходът за работа с връстници, които трябва да станат естествени помощници при реализирането на всички видове интервенции, както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие.

Механизмът за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование се прилага чрез политики на превенция, процедури за предприемане на действия за справяне с насилието и тормоза при възникнали ситуации, чрез съответните политики за справяне с агресията и засилване на сигурността в образователните институции.

Във всяка институция в системата на образованието има разработен План за противодействие на училищния тормоз. Проведени са обучения на учителите по механизма и алгоритъма за справяне с училищния тормоз и насилие. Изготвени са методически материали за разпознаване и оценка на проблема, както и за стъпките на уведомяване на директора и на училищния екип. Педагогическият и непедагогическият персонал е запознат с формите на насилие и с Механизма. Определен е координационен съвет. Създадени са единни правила за задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз, изготвени от координационния съвет и заложи в Правилника за дейността на институцията. Създаден е дневник във всяко училище за регистриране случаи на тормоз между учениците. Въведена е превантивна защитна мрежа – Правила и задължения на всички служители, вкл. чрез отговорности в длъжностните характеристики. Изготвен е график за дежурства на учители и помощния персонал по време на междучасията.

Периодично се повишава квалификацията на учителите за работа с програми, включително и реализиране на специализирани тренинги за справяне с критични ситуации и др. Разпространяват се информационно-образователни материали, свързани с превенцията на тормоза и правата и задълженията на учениците, както и правила, свързани с интернет тормоза. Превенцията на тормоза се извършва чрез провеждане на срещи по класове, чрез интерактивни игри, беседи и работа с психолог за изграждане на умения за опазване на личността; мултимедийно представяне на материали с цел онагледяване, въздействие и създаване на умения за превенция на агресията.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на Отдел „Закрила на детето“, Местната комисия борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Детска педагогическа стая, РУ на МВР и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

7. Обхващане в образователната система на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище на деца в криминогенен риск и криминални прояви. Дейности по ранна превенция и откриване на симптоми за извършване на криминални деяния. Превантивна работа с родители.

Тъй като причините за преждевременното напускане на учениците от образователната система са комплексни, положителната промяна на състоянието на тези явления изисква прилагане на комплексни мерки и добра координация между институциите от различните сектори на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

Община Казанлък активно работи по изпълнението на Постановление № 100 на МС от 2018 г. за създаване и функциониране на постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Работата по Механизма спомага за идентифициране на случаите и за разработване на индивидуални мерки спрямо причините, довели до риск от отпадане - отсъствия, трудова миграция на родители в чужбина или в друго населено място, преместване в друго училище, лоши взаимоотношения в училище, слаби оценки и др. Екипите за обхват работят активно за ограничаване преждевременното отпадане на деца и ученици от системата на образованието, както и за повишаване обхвата на задължително подлежащите на образование деца.

В образователните институции се прилагат: Програма за превенция на ранното напускане на училище, Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи, Планове за работа с ученици от малцинствен произход, в които са заложили дейности за осигуряване на качествено образование в мултикултурна среда, пълно обхващане на всички деца в задължителна училищна възраст, реинтеграция на отпадналите ученици в системата на образованието, допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа и взаимодействие в мултиетническа образователна среда, приобщаване на родителите към образователния процес и засилена работа с тези, които не подкрепят образованието на своите деца и др.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни целогодишно работи с учебните заведения по различни проблеми, свързани с противообществените прояви при подрастващите. Проведени са различни дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните в училищата по проблеми, свързани с употреба на алкохол, наркотици и тютюнопушене, семейни конфликти, продължаване на образованието, превенция на ранни бракове и методи за справяне с различни типове рискови ситуации.

Провеждат се и дейностите, разписани в Работна карта за превенция на детската престъпност на територията на община Казанлък. Ангажираните институции са РУ на МВР - гр. Казанлък, Община Казанлък, ДСП - гр. Казанлък и СНЦ „Бъдеще за децата“, които се обединиха върху идеята, че превенцията е най-ефективният способ за противодействие на престъпността. Тя включва комплекс от мерки, насочени към установяване, ограничаване и отстраняване на криминогенните и вектимогенните фактори. Чрез нея се постига намаляване процента на деянията, извършени в състояние на рецидив.

8. Общинска политика по отношение на дейности, свързани с психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физическите увреждания на децата.

Община Казанлък има много добре развита мрежа от социални услуги за деца, като във всяка една от тях се осигуряват качествени грижи и рехабилитация на децата с увреждания и подкрепа за техните семейства. В зависимост от индивидуалната потребност и план за подкрепа в социалните услуги се предлагат почасови дейности за деца с увреждания и/или със специални потребности от високоспециализиран персонал: логопед, психолог, социален работник, социален педагог, трудотерапевт, рехабилитатор, ресурсен учител и др.

Различните целеви групи деца получават професионални услуги в посока развитие на уменията за самостоятелност, социално включване и интеграция, ресурсно подпомагане; деинституционализация и реинтеграция, а за семействата се предлагат услуги, насочени към семейно консултиране и подкрепа; пре-натална и пост-натална грижа; семейно планиране; обучение на приемни родители; обучение на кандидат-осиноводители и др.

Институциите и Социалните услуги, които работят в подкрепа на личностното развитие на децата в община Казанлък са:

Дневен център за деца с увреждания, Казанлък: ДЦДУ, гр. Казанлък предлага комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на децата през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и личните контакти, почасова рехабилитация, работа с родителите и семейно консултиране. Капацитетът на ДЦДУ, гр. Казанлък е 36 места. Целевите групи са деца на възраст от 3 до 18 години и техните семейства. Центърът разполага с модерна, добре оборудвана, достъпна и съобразена с особеностите на потребителите си база. Специалисти, оказват подкрепа на потребителите и семействата. Дневният център разполага със собствен транспорт – бус, който е оборудван с хидравличен подъемник за колички. Дейността на центъра включва логопедична рехабилитация, физическа рехабилитация, психологическа рехабилитация; педагогическо въздействие; арттерапия и трудотерапия; програма за подобряване на

общата двигателна активност; помощ при самоподготовката на децата за училище; обучение според възможностите на детето за придобиване на знания и умения в различните сфери за обучение; работа със семейството; сензорна терапия; педагогическа дейност, ползваща принципи и детайли от метода монтесори; възпитателни дейности; обучителни дейности; терапевтични дейности; специализирани педагогически дейности, съобразени с индивидуалните възможности на децата; средства за формиране на автономност в рамките на детския потенциал; индивидуална работа с децата с аутизъм и интелектуални увреждания по програмите ППА и СКОК; активна подкрепа за натрупването на сетивен и опознавателен опит, необходим на потребителите при изграждането на тяхната автономност.

Рехабилитаторът на Дневния център работи с децата индивидуално по утвърден график, провежда групови занимания, обучава родителите за котерапевти. Изготвя съвместно с трудотерапевта индивидуална програма за заниманията по трудотерапия с децата. Разработена е програма за подобряване на общата двигателна активност на потребителите, която да бъде прилагана от педагозите в групите.

За потребителите на ДЦДУ, навършили 18 години, при потребност се предоставя услугата Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, който се намира на същия адрес.

Център за настаняване от семеен тип и Защитено жилище са структура със социално предназначение, в която се предлагат социални услуги от резидентен тип. Главната цел на услугата е да предостави средство за деинституционализация чрез предоставяне на 24-часова грижа в алтернативна малка групов среда в общността и да създаде предпоставки за истинска интеграция и социално включване. Община Казанлък има сключен договор с Фондация „Сийдър“ за възлагане управлението на социалните услуги в трите ЦНСТ и 3Ж в гр. Казанлък.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания

Социалната услуга е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца без увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца без увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работи персонал на различни позиции – ръководител екип, социален работник, социални терапевти и др.

Центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания – 2 бр.

Главната цел на ЦНСТ за деца и младежи е да предостави 24-часова индивидуализирана резидентна грижа от семеен тип в малка група в общността, за децата и младежите с интелектуални затруднения, които са били изоставени от биологичното си семейство и отглеждани в специализирани институции за деца в страната. Всеки Център е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца/младежи с увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца/младежи с увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работят специалисти и помощен персонал.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, с. Бузовград

До края на 2020 г. в с. Бузовград функционира специализирана институция за деца с увреждания - Дом за медико-социални грижи за деца „Мария Луиза“ (ДМСГД) към Министерство на здравеопазването. В резултат на продължаващия процес на деинституционализация от 2021 г. домът е трансформиран и е открита нова социална услуга – Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания като делегирана държавна дейност. Капацитетът на центъра е 15 лица.

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост, гр. Казанлък. Главната цел на 3Ж е да предостави 24-часова, индивидуализирана, резидентна грижа от семеен тип в малка групов среда в общността за младежи с интелектуални затруднения, със специален фокус върху развитие на умения за независим живот. Капацитетът на услугата е 8 места. В Защитеното жилище работят ръководител екип, социални терапевти, трудотерапевт.

Център за обществена подкрепа предлага социално - психологическо консултиране на семейства, психологически консултации на деца с емоционални и поведенчески проблеми, социално–психологическа работа с детето и неговото семейство, свързани с причините за неговото отпадане от училище или отклоняващо се поведение. Услугата работи с деца с емоционални и поведенчески проблеми, деца с агресивно поведение, деца жертва на насилие, деца в риск да отпаднат от образователната система.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания, работи се с деца със специални образователни потребности/увреждания - деца с ЛУИ, деца с аутизъм, хиперактивност, сензорни нарушения, физически нарушения. Към Центъра има зала за рехабилитация за деца с физически увреждания. Екипът на Центъра включва специалисти и помощен персонал.

Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства

В Дневния център се предоставя подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, живеещи на територията на община Казанлък. Услугата е с капацитет от 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативна услуга. Основната дейност на центъра е да предоставя качествени услуги на деца с увреждания, ориентирани към индивидуалните им нужди и гарантиращи им живот в семейна или в среда близка до семейната. Едно от най-важните направления е предоставянето на условия, при които потребителите да получават необходимата професионална подкрепа от мултидисциплинарен екип от специалисти с цел съзряване и изграждане на умения за самостоятелност в семейна среда.

Х. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подкрепата за личностно развитие отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи - обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училището, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията, и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече – с участието на самите деца.

След семейството детската градина и училището са онези значими фактори във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред учениците реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност, да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността. Училището трябва да предостави такава подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето. Необходимо е създаване на възможности за равнопоставен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.